

4) Финансиски трошоци за подмирување на застапнатите обврски од Програмата за здравствена заштита на лица со душевни растројства во Република Македонија за 2015 година

5) Финансиски трошоци за одржување на едукативни работилници

За реализација на мерките и активностите предвидени со Програмата за здравствена заштита на лица со душевни растројства во Република Македонија за 2015 година потребни се следните средства:

Износ

		Износ
1.	Судски случаи (лица со изречена мерка задолжително чување и лекување)	20.450.000,00
2.	Партисиципација за пациентите кои се лекуваат во центрите за ментално здравје	2.000.000,00
3.	Одржување на едукативни работилници	50.000,00
4.	Средства за ЕЗУ каде функционираат центри за депресија	500.000,00
5.	Неизмирени обврски од 2015 година	20.000.000,00
	ВКУПНО:	43.000.000,00

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Македонија за 2016 година во висина од 43.000.000,00 од кои 28.000.000,00 денари од Буџетот на Република Македонија и 15.000.000,00 денари од буџетот за самофинансирачки активности на Министерството за здравство.

2. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-12827/1-15
5 јануари 2016 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски, с.р.**

108.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 и 192/15), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 5.1.2016 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА АКТИВНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА НА МАЈКИТЕ И ДЕЦАТА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2016 ГОДИНА

I. Цели на Програмата

ОПШТА ЦЕЛ

Општа цел на оваа програма е континуирано унапредување на здравјето на децата и жените во репродуктивен период во насока на намалување на доенчката и матерна смртност преку координирано спроведување на есенцијалните јавно-здравствени функции врз основа на дефинираните приоритети идентифицирани преку редовен мониторинг на нивната здравствената состојба, со посебен фокус на ранливите групи население и со почитување на принципот на еднаква достапност до сите на кои им е услугата потребна.

Специфични цели

1. Континуирано унапредување на системот на мониторирање на здравствениот статус на мајките и децата и ефикасноста на здравствената заштита

2. Подигање на информираноста и едуцираноста на населението за здрави животни стилови и правилно

здравствено однесување во прекоцепциски, антенатален, постнателен и во доенчкиот период, со фокус на ранливите групи жени (жени Ромки, жени од руралните подрачја)

3. Унапредување на квалитетот и еднаквоста во пристапот до здравствените услуги за мајките и децата, со посебен фокус на ранливите групи жени

4. Навремено откривање на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца

5. Јакнење на интересорската соработка и мобилизирање на партнерството во заедницата на сите релевантни партнери во идентификација и решавање на здравствените проблеми на мајките и децата особено во намалувањето на бариерите и зголемувањето на достапноста на услугите

II. Мерки кои треба да се преземат за подобрување на состојбите

1. Активности за мониторирање на здравствениот статус на мајките и децата и проценка на ефикасноста и достапноста на здравствените сервиси:

- Стручно-методолошки надзор-теренски посети за мониторинг на работата на превентивните тимови, поливалентната патронажна служба и Ромските здравствени медијатори;

- Изготвување на Информација за здравствената состојба и заштита на мајките и децата со предлог мерки за унапредување на состојбата, со акцент на социоекономските варијабли

- Функционирање на Државен центар за репродуктивно здравје; Стручно-методолошка помош од страна на Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство на породилиштата низ државата; Изработка на софтвер за внес на податоци и Подготовка на Перинатален Извештај.

- Евидентирање на податоци за секоја смртност на доенче и родилка од страна на здравствените установи и достава до Државен центар за репродуктивно здравје;

- Собирање, обработка и анализа на доставените податоци од породилиштата за перинатална грижа од страна на Државен центар за репродуктивно здравје во соработка со Завод за здравствена заштита на мајки и деца и задолжително доставување на квартални извештаи до Комитетот за безбедно мајчинство при Министерство за здравство.

2. Активности за здравствена промоција и унапредување на здравственото однесување:

- Изготвување и дистрибуција на информативно-едукативни материјали

- Брошура-информација и совети за новите родители и дистрибуција на истите до секоја породена, Брошура за доење, Постери за доење за породилишта и Брошура за здрава бременост, Информација за здравјето на мајките и децата за 2015 година.

- Едукација на населението и промотивни кампањи
- Промоција на Европската недела на имунизација, вклучително локални активности фокусирани на ромските заедници и руралните средини,

- Промоција на Светската Недела на доење
- Спроведување на истражување за достапноста на услугите за репродуктивно здравје со акцент на ранливи групи

- Спроведување на истражување за достапноста на услугите од здравствените работници и нивен одговор кон родово базирано насилство.

- Психифизичка подготовка на бремени
- Организирање на јога вежби за бремени

3. Јакнење на капацитетите на здравствени работници кои обезбедуваат здравствена заштита на деца и жени во репродуктивен период:

- јакнење на капацитети на ОБ Струмица со распоредување, доктор на медицина со лиценца за работа од областа на гинекологијата и акушерството и медицинска сестра/акушерка, еднаш во неделата да вршат здравствена дејност на ниво на примарна здравствена заштита во ординација за гинекологијата и акушерството на подрачјето на општина НОВО СЕЛО,

- јакнење на капацитети на СГАБ Чаир - Скопје со распоредување, доктор на медицина со лиценца за работа од областа на гинекологијата и акушерството и медицинска сестра/акушерка, еднаш во неделата да вршат здравствена дејност на ниво на примарна здравствена заштита во ординација за гинекологијата и акушерството на подрачјето на општина Шутка,

- Регионални работилници за мултидисциплинарни тимови (гинеколози, неонатолози, акушерки, социјални работници, менаџери) од породилиштата за методологијата за вршење на доверлива стручна ревизија на перинаталната и неонатална смртност со цел да се унапредат постоечката клиничка пракса на ниво на антенатална, интрапартална и постпартална грижа, да се подобрат инфраструктурните и организациони фактори и да се идентифицираат социјалните фактори од страна на мајката;

- Регионални работилници за патронажната служба и Ромските здравствени медијатори за семејно планирање со цел јакнење на нивните капацитети за информирање и советување на жените во репродуктивен период за значењето и бенефитот од семејното планирање како дел од безбедното мајчинство со акцент на жените кои имаат отежнат пристап, (жените од руралните подрачја, жените Ромки);

- Регионални работилници за здравствени работници – од превентивните тимови и од породилиштата за советување за доење.

4. Активности за рана детекција на заболувања кај новороденчињата, доенчињата и малите деца:

- Спроведување на тироиден скрининг кај сите новородени деца во Република Македонија,

- Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација кај 2000 деца кои амбулантски и хоспитално се третираат на Клиника за детски болести,

5. Јакнење на интерсекторска соработка и соработка со локалната заедница

- Одржување на работилница за претставување на активностите на оваа програма, за мајки и деца на потенцијалните партнери во реализација на оваа програма особено во работата со ранливите групи до кои е потешко да се пристапи,

- одржување на координативни состаноци со претставници од единиците на локалната самоуправа, граѓански здруженија, претставници на ромски заедници, ромски невладини организации, женски организации, ОН организации, УНФПА, Светската здравствена организација и УНИЦЕФ.

III. Очекувани резултати

Со целосно реализирање на активностите предвидени со оваа програма се очекува постигнување на следните резултати:

1. Идентифицирани приоритети за делување базирани на континуирано и ефикасно следење на здравствениот статус и обемот на здравствена заштита на мајките и децата,

2. Унапредени животни стилови и подобро здравствено однесување од аспект на безбедното мајчинство, со фокус на ранливите групи жени и деца (зголемен процент на жени кои имаат избрано матичен гинеколог, зголемен процент на мајки кои дојат ек-

скузивно, одржување на висок опфат со имунизација, навремена и редовна антенатална и постнатална заштита и др),

3. Подобрен пристап и квалитет на здравствените услуги за мајките и децата, со фокус на ранливите групи жени и деца,

4. Намалени бариерите и зголемена достапност до услуги преку зајакнато партнерство и соработка во заедницата,

5. Унапредено здравјето на децата, доенчињата и жените во репродуктивен период и намалени разлики кај поедини ранливи групи мерено преку индикаторите за морбидитет, mortalitet и искористеност на здравствените услуги.

IV. Потребни финансиски средства за реализација на Програмата

Табела 1. Потребни финансиски средства за реализација на оваа програма

Активности	Извршител	Количина	Цена	Вкупно
1. Типовиден скрининг на сите новородени деца	Министерство за здравство, Универзитетска клиника за детски болести	25.000	125,00	3.750.000,00
2. Детектирање на метаболни болести како селективен скрининг по индикација	Министерство за здравство, Универзитетска клиника за детски болести	2.000	/	2.000.000,00
3. Фоноа киселина за секоја бремена	Министерство за здравство Здравствени домови	25.000	/	800.000,00
4. Информативно едукативен материјал: Брошура за здрава бременост, Брошура-информација и совети за новите родители, Информација за здравјето на мајките и децата за 2015 година, Брошури за имунизација, Постери за имунизација Брошура за доење, Постери за доење	Министерство за здравство, Здравствен Дом Скопје	25.000		50.000,00
5. Државен центар за репродуктивно здравје Национален координатор (12x6.000 денари) 25 медицински сестри Акушерки во породилишта за внесување на податоците (12x3.000 денари за секоја)	Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство и породилиштата низ државата 16 Општи болници вклучувајќи ги и приватните породилишта	1	1.000.000,00	1.000.000,00
6. Зајакнување на капацитети на ОБ Струмица со распоредување, доктор на медицина со лиценца за работа од областа на гинекологијата и акушерството и медицинска сестра/акушерка, еднаш во неделата да вршат здравствена дејност на ниво на примарна здравствена заштита во ординација за гинекологијата и акушерството на подрачјето на општина НОВО СЕЛО	Општа болница Струмица	48 недели	10.000	250.000,00
7. Зајакнување на капацитети на СГАБ Чаир - Скопје со распоредување, доктор на медицина со лиценца за работа од областа на гинекологијата и акушерството и медицинска сестра/акушерка, еднаш во неделата да вршат здравствена дејност на ниво на примарна здравствена заштита во ординација за гинекологијата и акушерството на подрачјето на општина Шутка	Специјална гинеколошко акушерска болница-Чаир	48 недели	10.000	250.000,00
8. Регионални работилници за мултидисциплинарни тимови од породилиштата за методологијата за вршење на доверлива стручна ревизија на материјална смртност Повеќе од бројки	Министерство за здравство, Државен центар репродуктивно здравје, УНФПА,МЛД	3	10.000,00X30луѓе	30.000,00
9. Регионални работилници за патронажната служба и Ромски здравствени медијатори за семејно планирање и антенатална грижа	Завод за здравствена заштита на мајки и деца Здравствен Дом Скопје	3	10.000,00X30луѓе	30.000,00
10. Регионални работилници за мултидисциплинарни тимови од породилиштата за методологијата за вршење на доверлива стручна ревизија на перинаталната смртност	Комитет за безбедно мајчинство, Државен центар за репродуктивно здравје, Завод за здравствена заштита на мајки и деца Здравствен Дом Скопје	3	10.000,00X30 луѓе	30.000,00
11. Регионални работилници за здравствени работници – од породилиштата за советување за доење	Завод за здравствена заштита на мајки и деца Здравствен Дом Скопје,Комитет за доење	3	10.000,00X30луѓе	30.000,00
12. Стручно-методолошки надзор-теренски посети за мониторинг на работата на превентивните тимови, повластената патронажна служба и Ромски здравствени медијатори	Завод за здравствена заштита на мајки и деца Здравствен Дом Скопје	5	5000,00	25.000,00
13. Промоција на Европската недела на имунизација	Министерство за здравство, Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1	50.000,00	50.000,00
14. Промоција на Светската недела на доењето	Министерство за здравство, Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство, Завод за здравствена заштита на мајки и деца	1	10.000,00	10.000,00

15.	Организирање на Јога вежби за трудници	Министерство за здравство, Спортски центар Борис Трајковски	/	150.000,00	150.000,00
16.	Организирање на Јога вежби за трудници во четири града низ државата	Министерство за здравство Јога сојуз на Македонија	/	150.000,00	150.000,00
17.	Спроведување на обуки за здравствените работници за родово базирано насилство	Министерство за здравство, УНФПА, Семејна медицина, Македонско Лекарско Друштво	/	25.000,00	25.000,00
18.	Бесплатно породување и здравствени услуги во врска со бременоста, за неосигурени бремени	Министерство за здравство, породилницата низ државата	/	500.000,00	500.000,00
19.	Електронско водење на мајчина книшка	Матични гинеколози	/	100 по поповнема мајчина книшка	250.000,00
20.	Неизвршени обврски за 2012 и 2014 година	Министерство за здравство	/	120.000,00	120.000,00
	Средства кои се обезбедени од Буџетот на Република Македонија				8.000.000,00
	Буџет на самофинансирани активности на Министерството за здравство				1.500.000,00
	Вкупно				9.500.000,00

V. Финансирање

Активностите предвидени во оваа програма ќе се финансираат од Буџетот на Република Македонија за 2016 година.

Распределбата на средствата по оваа програма ја врши Министерството за здравство месечно на извршителите на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во Програмата.

VI. Извршители на Програмата

Извршители на оваа програма се Министерство за здравство, Завод за здравствена заштита на мајки и деца, Универзитетска клиника за гинекологија и акушерство-Скопје, Универзитетска клиника за детски болести - Скопје, Ромски здравствени медијатори, Државен центар за репродуктивно здравје и други партнерски организации Светската здравствена организација, УНФПА, УНИЦЕФ.

Следење на реализација на Програмата (мониторинг и евалуација)

Следење на спроведувањето на оваа програма врши Министерството за здравство.

VII. Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-12861/1-15
5 јануари 2016 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрски**, с.р.

109.

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 и 192/15), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 5.1.2016 година, донесе

ПРОГРАМА ЗА ЗАДОЛЖИТЕЛНА ИМУНИЗАЦИЈА НА НАСЕЛЕНИЕТО ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2016 ГОДИНА

I. Вовед

Со воведувањето на вакцинацијата како мерка за заштита на населението од заразни болести постигнати се најдобрите резултати во историјата на медицината. Бројни заразни болести се искоренети во светски рамки, голем број од нив се елиминирани, а голем број на заразни болести се ставени под контрола, при што само во одредени реони во светот се регистрираат поединечни случаи.

Задолжителната имунопрофилактика и хемиофилактика во Република Македонија се спроведува согласно законската и подзаконската регулатива од оваа област, односно согласно Законот за заштита на населението од заразни болести („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 139/08, 99/09, 149/14 и 150/15) и Правилникот за имунопрофилактика, хемиопрофилактика, лицата кои подлежат на овие мерки, начинот на изведување и водење на евиденција и документација („Службен весник на Република Македонија“ бр.177/15,) (во натамошниот текст: Правилникот).

II. Моментална состојба

Спроведувањето на задолжителната имунизација во Република Македонија со години и децении назазад бележи висок опфат $\geq 95\%$ за поголемиот број на вакцини, согласно препораките на Светската здравствена организација (СЗО) и други референтни меѓународни институции, со ретки (одвреме навреме и само за одредени вакцини, во одредени региони) падови на опфатот кај примарната вакцинација или ревакцинација под 95% , а уште поретко под 90% .

Меѓутоа, во текот на 2014, опфатот на примарната вакцинација и ревакцинација генерално бележи пад во однос на 2013 година, како и во однос на претходните години. Примовакцинациите со вакцина против Хепатит Б, ДиТеПер (дифтерија,тетанус,пертузис) и ОПВ (орална полио вакцина), ревакцинацијата со ДиТе (дифтерија,тетанус) III, ОПВ I и ОПВ II, како и МРП (морбили,рубеола,паротитис) ревакцинацијата бележат опфат над 95% , додека ХиБ (хемофилус инфлуенза тип Б) и МРП вакцинацијата, како и ХиБ, ДиТеПер I, ДиТе II, ДиТе IV, Те (тетанус) V и ОПВ III ревакцинацијата имаат опфат понизок од 95% . Вакцината против ХПВ (хуман папилома вирус) инфекцијата вообичаено бележи најнизок опфат од сите вакцини, како и во претходните четири години.

Примовакцинацијата со вакцина против Хепатитис Б има опфат од $96,6\%$, а вакцинацијата со ОПВ и ДиТеПер, бележи опфат од $95,9\%$ односно $95,4\%$. Вакцинацијата против заболувања кои ги предизвикува хемофилус инфлуенца тип Б има опфат $93,6\%$, а примовакцинацијата со МРП има уште понизок опфат, $93,3\%$. Вакцинацијата против ХПВ (хуман папилома вирус) има најмал опфат кој изнесува $53,7\%$.

Опфатот на извршената ревакцинација во Република Македонија во 2014 година е над препорачаните 95% за следните вакцини: ревакцинацијата со ДиТе III – $96,1\%$, ОПВ I (95%) и ОПВ II ревакцина ($95,9\%$), како и МРП ревакцинацијата која бележи опфат од $95,7\%$. Ревакцинација под 95% е регистрирана за следните вакцини: ДиТеПер I, ДиТеПер II и ДиТе IV, кои соодветно имаат опфат од $93,2\%$, $93,5\%$ и $93,8\%$. Ревакцинација со ОПВ III изнесува $93,5\%$, а ревакцинација против хемофилус инфлуенца тип Б инфекции – $90,3\%$. Најнизок опфат е регистриран со Те V ревакцина, кој изнесува $72,5\%$ - резултат на ненавременото вакцинирање на училишните деца од генерацијата 2014/2015 кои се извакцинирани во почетокот на 2015 година.

III. Мерки кои треба да се превземат за подобрување на состојбите

Имајќи го во предвид фактот дека во Република Македонија, во текот на 2014 година генерално се бележи пад на опфатот со одредени вакцини и ревакцини, како во однос на 2013 година, така и во однос на претходните години, потребно е интензивирање на мерките и активностите за достигнување на препораките од СЗО за опфат $\geq 95\%$. За подобрување на состојбата со задолжителната вакцинација во Република Македонија, потребно е да се спроведат следните мерки и активности: